

Nước Mỹ hậu Biden: Sẽ là nền cộng hòa thứ ba sau một thời kỳ tăm tối?

Nguồn: Hannes Stein, “[Die USA nach Joe Biden: Erst kommt die Finsternis, dann ein neues Land](#)”, WELT, 30/11/2021.

Biên dịch: Nguyễn Xuân Hoài

Donald Trump rất có thể sẽ trở lại nắm quyền vào năm 2024, nước Mỹ có nguy cơ rơi vào tình trạng hỗn loạn. Di sản của Joe Biden sẽ tồn tại cả sau cuộc khủng hoảng này và mở đường cho một nền dân chủ đa chủng tộc. Tổng thống đã thực hiện bước đi có ý nghĩa quyết định đối với sự kiện này.

Không phải ai cũng thích thú với khoa học viễn tưởng, vì vậy ngay từ đầu xin có lời giải thích như sau: Hari Seldon là một nhân vật trong cuốn tiểu thuyết “Foundation” của Isaac Asimov. Hari Seldon là một nhà toán học lỗi lạc và ông ta biết chắc chắn về hai điều. Điều đầu tiên, đế chế thiên hà mà ông ta đang sống, có quyền lực và sự giàu có dường như vô biên, rồi đây cũng sẽ sụp đổ. Hàng nghìn năm sau đó sẽ diễn ra các cuộc nội chiến triền miên và sự tàn bạo khôn lường. Thứ hai, Hari Seldon biết ông ta cũng chỉ là một người trần tục. Ông ấy cũng có thể phải ngồi xe lăn, trở thành một người già

nua, bệnh tật, và cuộc sống của ông cũng không còn được bao lâu. Vì vậy, Seldon soạn thảo một kế hoạch để nó giúp ông và đế chế ngân hà này giảm được thời gian tắm tối khoảng một nghìn năm sau khi đế chế sụp đổ.

Với tôi, dường như Joe Biden, Tổng thống thứ 46 của Hoa Kỳ, chính là Hari Seldon. Giống như sự hư cấu của Asimov, ông ta (theo tôi nghĩ) cũng biết chắc hai điều. Thứ nhất, nền dân chủ kiểu Mỹ sẽ mất đi, đây là điều không thể cứu vãn. Nó chỉ có thể tồn tại nếu Đảng Dân chủ thắng trong tất cả các cuộc bầu cử từ nay đến khoảng năm 2040, nhưng điều này sẽ không thể diễn ra ở nước Mỹ. Thứ hai, Joe Biden biết mình cũng chỉ là một người trần tục. Tuy ông ta không phải ngồi xe lăn ở tuổi 78 và ông trông vẫn có vẻ cường tráng hơn so với tuổi, nhưng ông cũng không thể sống mãi. Đến một lúc nào đó, ông ấy cũng sẽ trở thành cát bụi.

Liên minh những người tiến bộ và những người ôn hòa mà Biden đã dày công kết nối từ một năm nay hiện đã bắt đầu có sự rệu rã. Hiện tại không có ai có thể thay thế Joe Biden: Kamala Harris chưa thể hiện được khả năng của mình để thế vào vị trí này, tất cả các thành viên khác trong chính phủ của ông Biden đều bận rộn với công việc chính phủ, trong khi đó sẽ không xuất hiện một đảng cứu thế. Đó là lý do tại sao Biden soạn thảo một kế hoạch để kỷ nguyên đen tối và hỗn loạn sẽ đến muộn hơn và không kéo dài quá lâu.

Ai trong số các bạn cho rằng điều tôi nói, nền dân chủ Mỹ rồi sẽ biến mất, là một sự phóng đại, xin hãy lưu ý một tin tức nóng hổi: Joe Barrasso, một Thượng nghị sĩ Đảng Cộng hòa ở tiểu bang Wyoming, gần đây đã có bốn dịp bỏ qua tiếng la hét “Hãy treo cổ Mike Pence!” trong cơn bão đổ bộ vào điện Capitol hôm 6/1/2020.

Trong cuộc phỏng vấn với nhà báo Jonathan Karl, cựu Tổng thống Donald Trump cũng bày tỏ sự thấu hiểu của ông đối với hiểm họa chết chóc này. Theo các cuộc khảo sát, 21 triệu người Mỹ cảm thấy việc phục chức cho Trump bằng vũ lực là hợp lý. Cựu tướng Michael Flynn, một trong những người ủng hộ Trump hàng đầu, cho biết trong một bài phát biểu gần đây: “Nếu chúng ta muốn có một quốc gia dưới quyền của Chúa, và chúng ta phải làm vậy, thì chúng ta cũng phải có một tôn giáo. Một quốc gia dưới Chúa và một tôn giáo dưới Chúa.”

Trước kia, những điều như thế này ngay cả những người Mỹ cánh hữu cũng không dám nói ra, bởi vì mọi người đều biết rằng hiến pháp Mỹ cấm thành lập quốc giáo, vậy mà giờ đây người ta lại dám tung hô. Tại Nhà thờ Cornerstone ở San Antonio, Texas, một trong những nhà thờ truyền giáo có sức chứa hàng nghìn tín đồ, vậy mà gần đây các tín đồ ngoan đạo đã vỡ òa trong tiếng kêu la “Đi thôi nào Brandon!”, một cách nói lóng của cánh hữu cấp tiến ám chỉ: “Joe Biden chết tiệt!” (F*ck Joe Biden).

Ngày càng có nhiều tài liệu được phanh phui, chúng là bằng chứng cho việc từng có sự chuẩn bị tiến hành một cuộc đảo chính hồi tháng giêng 2021, một âm mưu nhằm giữ Donald Trump tại vị, trái với ý chí của đa số dân chủ. Nhưng điều này nay không còn mấy ai quan tâm.

Đó là lý do tại sao đảng Cộng hòa sẽ giành chiến thắng trong cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ năm 2022. Và họ sẽ chuẩn bị cơ sở để Donald Trump trở lại nắm quyền hai năm sau đó. Điều này sẽ tạo ra tình trạng hỗn loạn giống như nội chiến cho phép Trump củng cố quyền lực của mình hơn nữa.

Vậy kế hoạch của Joe Biden, sẽ tồn tại lâu hơn ông và nền dân chủ Mỹ, là gì? Để hiểu được điều đó, chúng ta phải điểm lại lịch sử châu Âu. Các nước phát xít châu Âu về kinh

tế đều tả khuynh: Người ta tạo ra các nhà nước phúc lợi hoặc mở rộng chúng. Ví dụ, ở Ý, do sự thôi thúc của các tổ chức công đoàn phát xít, Mussolini đã tạo ra “Opera Nazionale Dopolavoro”, cơ quan này chuyên lo tổ chức các chương trình giải trí cho công nhân Ý, như tổ chức chiếu phim, các lễ hội, sinh hoạt thể thao và các trò du hí khác nhau. Từ năm 1931 đến năm 1939, hàng năm nhà nước phát xít tổ chức các chuyến tàu đặc biệt để các gia đình thuộc tầng lớp lao động có thể đi biển hoặc lên núi với giá cả phải chăng. Không có gì ngạc nhiên khi Mussolini được yêu thích!

Bọn phát xít Mỹ không có gì thuộc về loại này để lôi kéo dân chúng. Cái duy nhất mà ông Trump có thể đưa ra để chèo kéo mọi người là sự hận thù: căm thù những người có tín ngưỡng khác biệt, căm thù người nhập cư, căm thù những người da đen dám không chịu phục tùng hệ thống phân cấp chủng tộc truyền thống; căm thù cánh tả, căm thù lực lượng bảo thủ bảo vệ pháp quyền. Sự thù hận này có tính bạo lực rất lớn. Một phần ba xã hội Mỹ hiện thời cực cung tận tụy, nghe lời ông Trump, bọn họ chủ yếu là dân da trắng ở nông thôn, nhưng không chỉ có những người này. Những người đàn ông Mỹ gốc Tây Ban Nha, trình độ học vấn làng nhàng cũng dễ dàng tiếp thu loại thông điệp này. Sự thù hận của Trump có khả năng giúp ông ta dành được quyền lực vào năm 2024, bất chấp ý muốn của đa số.

Nhưng liệu điều đó có đủ để nắm giữ được quyền lực?

Đây là lúc kế hoạch của Joe Biden phát huy tác dụng, di sản của ông ta sẽ tồn tại lâu hơn bản thân ông ấy. Di sản đó là kế hoạch khôi phục và xây dựng cơ sở hạ tầng. Cơ sở hạ tầng của Mỹ bị xuống cấp nghiêm trọng; Sẽ mất nhiều năm để sửa chữa, phục hồi chúng; kế hoạch cơ sở hạ tầng này sẽ tạo ra công ăn việc làm trong nhiều năm tới. Nếu kế hoạch “tái xây dựng tốt đẹp hơn” của Joe Biden trở thành hiện thực, trong đó bao gồm những yếu tố như nhà trẻ miễn phí cho mọi người, một chương trình bảo vệ khí

hậu khổng lồ sẽ tạo nhiều việc làm, thậm chí có thể thi hành chế độ được trả lương cho cha mẹ khi nghỉ phép, thì Hoa Kỳ sẽ bắt đầu giống như một nhà nước phúc lợi hiện đại ở châu Âu.

Nếu những người theo chủ nghĩa Trump khôn ngoan, thì họ sẽ chấp nhận một cách đơn giản di sản của Biden. Họ sẽ tuyên bố trắng trợn rằng đây là chương trình cơ sở hạ tầng do Trump đề xướng và đã bắt đầu khởi động. Tuy nhiên họ không thể làm điều đó. Họ không thể làm nổi vì mục đích duy nhất của Trump trong chương trình nghị sự khi ông ta trở lại nắm quyền sẽ là sự trả thù, và bởi vì Đảng Cộng hòa không còn hứng thú với công việc của chính phủ. Vì vậy, chế độ Trump khi đó sẽ làm mọi cách để phá hủy di sản của Biden. Và trong quá trình đó phe phái của Trump sẽ có một khám phá thú vị, chương trình cơ sở hạ tầng của Biden sẽ rất nổi tiếng, được nhiều người ủng hộ. Chế độ của Trump sẽ đối mặt với một sự chống đối, đó là sự liên kết của nhiều tầng lớp và sắc tộc khác nhau.

Cho đến nay đã có hai nền Cộng hòa ở Hoa Kỳ. Nền cộng hòa đầu tiên kéo dài từ năm 1789 (năm Hiến pháp Hoa Kỳ bắt đầu có hiệu lực) đến năm 1861 (năm bùng nổ Nội chiến). Nền cộng hòa đầu tiên của Mỹ là một sự lai tạp kỳ lạ: một cái gì đó ở giữa tự do và chế độ nô lệ, các đồn điền giống như những trại lao động cưỡng bức ở miền nam và xã hội dân sự tự do ở miền bắc.

Nền cộng hòa thứ hai của Mỹ bắt đầu từ năm 1865 và hiện đang đi đến hồi kết. Cái nền cộng hòa này cũng là một sự quái dị: chế độ nô lệ tuy đã bị bãi bỏ, nhưng quyền tối thượng của người da trắng ở các bang miền nam đã được khôi phục thông qua khủng bố tàn bạo cuối thế kỷ 19. Tuy đã có lúc nước Mỹ có một tổng thống da đen, nhưng ngay cả trong thế kỷ 21, chỉ cần vào một nhà hộ sinh ở Mỹ, liếc nhìn thoáng qua màu da

của đứa trẻ sơ sinh, người ta có thể đoán được tương lai của nó một cách khá chính xác.

Cuối cùng, hệ thống chính trị đã trở nên bản thiêu và phi dân chủ. Một mặt xuất hiện các thành phố đa văn hóa, mặt khác là các khu vực rộng lớn, dân cư thưa thớt. Nhưng các thành phố, nơi sản sinh ra của cải của đất nước, phần lớn lại bị tước quyền, và người dân quê lại có thể áp đặt ý chí của họ lên người dân ở các đô thị.

Nền cộng hòa thứ ba của Mỹ sẽ là một nền dân chủ đa chủng tộc. Không có thiên đường trên trái đất này: Ngay cả trong nền dân chủ đa chủng tộc này cũng sẽ có người giàu và kẻ nghèo, có ô nhiễm môi trường, xung đột và thỏa hiệp. Nhưng ở nền cộng hòa thứ ba này, Thượng viện sẽ bị tước phần lớn quyền bính hoặc sẽ phải tổ chức lại về cơ bản, thông qua phân chia lại các tiểu bang rộng lớn, thành lập các nhà nước thành phố, chấp nhận các lãnh thổ mới.

Tòa án Tối cao sẽ cấm việc chuyển đổi khu vực bầu cử, ủng hộ nguyên tắc: “một người, một phiếu bầu”. Chế độ trường lão ở Mỹ sẽ chấm dứt: thẩm phán, thượng nghị sĩ, dân biểu sẽ nghỉ hưu ở tuổi 65. Tổng thống sẽ có ít quyền lực hơn; và ông sẽ không còn được bầu bởi những cử tri có thể coi thường ý chí của đa số dân chủ.

Nền cộng hòa thứ ba của Mỹ sẽ đến. Nhưng tiếc rằng nó chỉ ra đời sau một thời kỳ tăm tối.

[Nghiên Cứu Quốc Tế](#)